

SPIS TREŚCI

Przedmowa	9
Skróty nazw publikacji, serii wydawniczych, instytucji	11

ZAGADNIENIA OGÓLNE

O potrzebie badań nad polszczyzną kresową	13
Językowe i pozajęzykowe aspekty badania polszczyzny Kresów	16
Identyfikacja narodowa i religijna Polaków na Ukrainie	23
Język mniejszości — z problematyki badawczej w odniesieniu do polszczyzny na Wschodzie i języka ukraińskiego w Polsce	41
Co wiemy o języku polskim na Kresach Wschodnich?	48
Język polski na Białorusi, Litwie i Ukrainie. Problemy kontaktów językowych i ich opisu	54
Język polski poza wschodnimi granicami kraju w XX wieku — rewolucja, ewolucja i perspektywy	62
Problemy lingwistycznej i socjolingwistycznej charakterystyki zespołów polskich gwar kresowych na Ukrainie, Litwie i Białorusi	70
Badania gwar kresowych dziś	77
O słownictwie dzisiejszej polszczyzny na Ukrainie i metodach jej badania	93
„Nowe” i „stare” w metodologii badań dialektologicznych	99
Czego nie wiemy o polszczyźnie kresowej XX i XXI wieku?	111
Szanse przetrwania czy odrodzenia się polszczyzny kresowej	123

SŁOWNICTWO I SŁOWOTWÓRSTWO

Zapożyczenia i ich funkcjonowanie w języku mniejszości (na przykładzie gwar polskich na Ukrainie i gwar ukraińskich w Polsce)	131
Zapożyczenia ukraińskie i rosyjskie w polszczyźnie Satanowa i ich funkcjonowanie	137
Jak badać współczesne słownictwo kresowe?	144

O słownictwie dzisiejszych gwar kresowych	154
Ukraińskie interferencje w słownictwie polszczyzny w Galicji	164
Dawne słownictwo przesiedleńców z Tarnopolszczyzny	178
Słowotwórstwo gwarowej polszczyzny kresowej (problemy metodologiczne)	188
O pożytkach płynących z opracowania dużego słownika jednej wsi kresowej	201
„Rady gospodarskie” w <i>Kalendarzu brahiłowskim</i> z 1914 r.	207

POLSZCZYŻNA PÓLNOCNOKRESOWA

W sprawie genezy i ewolucji polszczyzny w Wielkim Księstwie Litewskim	211
O językową charakterystykę polskich zespołów gwarowych na Litwie	219
O tak zwanym „akaniu” w gwarach polskich na Białorusi i na Litwie	230
Polszczyżna gwarowa na Litwie	239
O języku polskim w rejonie brasławskim na Białorusi. Sytuacja językowa	276
Polszczyżna na Brasławszczyźnie i jej słownictwo	288
O tzw. oksytonezie i proparoksytonezie w polskich gwarach kresowych	321
Uwagi o języku polskim i dawnej sytuacji językowej w Daubłach na Brasławszczyźnie	326
Uwagi o języku polskim w Obuchowiczach na Grodzieńszczyźnie	332
Uwagi o języku wspomnień Anny Krumplewskiej z Brasławszczyzny	336
O języku <i>Tekstów szlachty żmudzkiej</i>	344
Białorutenizmy i rusycyzmy w gwarach polskich na Litwie	349

POLSZCZYŻNA POŁUDNIOWOKRESOWA

Język polski na Ukrainie (rozpowszechnienie, funkcje, znaczenie, świadomość językowa)	357
Język polski na Ukrainie w XX wieku	369
Język polski na Ukrainie	402
O różnych rodzajach polszczyżny na Ukrainie (uwagi o języku polskich wsi i przysiółków szlacheckich)	413
Interferencje ukraińskie w gwarach polskich na Podolu	422
O języku polskim w okolicach Kamieńca Podolskiego AD 1990	429
Kilka uwag o gwarze polskiej wsi Gwozdawa (Hwozdawa) w rejonie berdyczowskim	434
Morfologia czasownika w gwarze wsi Wójtowce na Podolu	442
Kilka uwag o polszczyźnie pisarzy — Rusinów w XVII w.	480

Z ONOMASTYKI KRESOWEJ

Z antroponimii polskiej na Ukrainie (imiona i nazwiska mieszkańców Hreczan koło Płoskirowa z lat 1937–1938)	495
Imiona i nazwiska w Wójtowcach i Zielonej koło Wołoczysk	506
Jeszcze o osiemnastowiecznych nazwach terenowych z kilku wsi w okolicach Sambora	522

Z HISTORII BADAŃ

Współczesne dialekty polskie na Ukrainie. Problemy metodologii badań	525
Z historii badań nad polszczyzną na Ukrainie	529
Na jubileusz naszych badań nad polszczyzną kresową	534
Bibliografia prac autora o polszczyźnie kresowej i jej kontaktach językowych	545